

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2022.

1.VRSTA PRIJAVE

U paru

Individualno

2.MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA (Ukoliko je prijava u paru onda navodite zajednički tekst o pedagoškim uvjerenjima)minimalno 100 - maksimalno 300 riječi

Smatramo da svako dijete zасlužuje kvalitetno obrazovanje a mi smo dužni obezbijediti ga. To im garantuje Konvencija o pravima djeteta i zaista je ona ključni dokument kojim se trebamo voditi u radu sa djecom. Kvalitetno obrazovanje je individualizirano i njeguje posebnosti svakog učenika od nadprosječnog, preko prosječnog pa do naših najslabijih, često marginaliziranih, učenika sa teškoćama u učenju. Potaknuvši jake strane tj. potencijal učenika vi mu olakšavate učenje ali i socijalizaciju. Veliki značaj ogleda se u poznavanju jakih i slabih strana učenika u učionici. A nasuprot tome pozitivna klima u razredu pola je posla učitelja. Stoga osmijeh na lice i ohrabrite te male glavice. Jer svako je dijete dobro u nečemu, a mi smo tu da to prepoznamo i da ga usmjerimo. Postojanje teškoće ne isključuje postojanje genijalnosti kao što postojanje genijalnosti kod djeteta ne isključuje postojanje teškoće u određenim drugim poljima. Obrazovanje koje njeguje jake strane učenika ulaže u individualne potencijale i time razvija kompetentne mlade ljude, samopouzdane, društveno korisne što je i krajnji zajednički cilj - svjetlija budućnost. Poznato je da čitanje podstiče koncentraciju, pamćenje, razvoj uma, mašte, samopouzdanja i kritičkog razmišljanja. Sve to utiče i odražava se na postignuća u školovanju, ali i životu. Uz pomoć čitanja odlazimo na različita mesta, upoznajemo države, gradove, kulture a sve to možemo pronaći u knjigama i doživjeti različite avanture. Iz tog razloga važno je svakom djetetu dočarati i približiti makar jedan dio ove pustolovine. Na kraju, djecu koja imaju poteškoće, tjelesne ili intelektualne treba sposobiti za život a upućivanjem u svijet knjige nikad nećemo pogriješiti.

3.INOVATIVNA PRAKSA

NASLOV/NAZIV:	Inkluzivni kutak biblioteke
KRATAK OPIS PRAKSE (do 200 riječi - jedan paragraf):	Naša želja bila je formirati inkluzivni kutak biblioteke uz pomoć dobrovoljnog, vannastavnog rada nadarenih učenika Pete osnovne škole. Kako bismo uspjeli u tome aktivno radimo na prilagođavanju književnih djela uvrštenih u udžbenike i lektiru od 1. do 9. razreda osnovne škole. Prilagođavanje se vrši snimanjem video i audiozapisa poezije kao i izradom slikovnica - priča u slikama za skraćene verzije romana i pripovijetki planiranih nastavnim planom i programom. Učenici koji prate nastavu po prilagođenom planu i programu na ovaj način mogu učestvovati i u toj nastavnoj jedinici što kod određenog broja učenika ranije često nije bio slučaj zbog nemogućnosti čitanja sa razumijevanjem i praćenja dužeg sadržaja romana. S druge strane kod nadarenih učenika potičemo njihov talenat, razvijamo empatiju prema slabijima i učimo ih da kroz društveno-koristan način upotrijebe svoju darovitost.
KATEGORIJA (Molim Vas da označite odgovarajuću kategoriju)	Stručni saradnici

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2022.

DETALJAN OPIS:

POLAZIŠTA (*Šta je prethodilo opisanoj praksi; kako je izašto došlo do primjene pisane prakse?*)

minimalno 200 - maksimalno 400 riječi

Defektolog Meliha Salihović: Kroz višegodišnji rad na prilagođavanju nastavnih planova i programa za djecu sa teškoćama u razvoju uočila sam da učenici s teškoćama u učenju, zbog teškoće u usvajanju čitanja, propuste popriličan broj književnih tekstova, njihovu ljepotu i pouku koju mogu izvući. Otežano čitanje i razumijevanje pročitanog djela uticalo je negativno na samopouzdanje učenika te djelovalo demotivirajuće na želju za čitanjem kao i samu posjetu biblioteci. Svjesna značaja čitanja za cijelokupan razvoj osobe odlučila sam da uz pomoć bibliotekara, nastavnika likovne kulture i maternjeg jezika a ponajviše talentiranih učenika, bar malo približim čaroliju književnosti našim učenicima. Kroz slikovnice koje smo do sada uvrstili znatno smo obogatili prilagođene planove koji su do sada vrlo često isključivali lektiru iz plana ili bi ona bila samo djelimično i površno obrađena. Očekujem da će veći broj slikovnica koji ćemo imati s vremenom djelovati i motivirajuće na učenike da češće čitaju i samim tim napreduju u toj oblasti. Nadarenim učenicima pružena je dodatna mogućnost da iskažu svoje talente na novi, kreativan i nadasve human način koji se razlikuje od svega što su do sada radili.

Dženana Muratović: Kao bibliotekar, po struci nastavnik bosanskog jezika i književnosti, često sam mijenjala odsutne kolege. Primijetila sam da je učenicima s posebnim potrebama, između ostalog, problem prilikom realizacije časa lektire. Kako im prilagoditi sadržaje lektirnog djela, da bude dovoljno kratko kako bi držalo pažnju, ali sadržajno, a u isto vrijeme i kreativno da zapamte i shvate suštinu? U saradnji sa defektologom, koja je već dobila ideju kako im pomoći, priključujem se projektu, sretna jer znam da znanjem iz struke mogu doprinijeti da se ovaj projekat realizira.

Na ovakav način učenici će dobiti svoju lektiru, baš kao i druga djeca, te se neće osjećati izostavljeni. Također, olakšat će se i nastavnicima, ali i asistentima koji svakodnevno rade sa učenicima.

CILJ I ŽELJENI ISHODI (*sa kakvim ciljem ste realizovali navedenu praksu; šta ste željeli postići?*)

minimalno 50 - maksimalno 200 riječi

1. Omogućiti svim učenicima mogućnost pristupa i dobijanje jednakih mogućnosti za obrazovanje i učenje tako što će se stvoriti uslovi da se učenik razvija u granicama svojih mogućnosti.
2. Uticaj na formiranje stavova i uklanjanje predrasuda kod nadarenih učenika kroz prilagođavanje književnih djela i uslova u školskoj biblioteci za učenike s teškoćama u učenju. Smanjivanje jaza između nadarenog učenika i učenika sa teškoćama u učenju kao dvije krajnosti jedne iste skupine – Učenici sa posebnim potrebama.
3. Učenicima koji bi zbog neusvojene vještine čitanja sa razumijevanjem propustili niz književnih djela omogućiti da prošire svoju razinu znanja čineći ih spremnijim da odgovore na izazove s kojima se suočavaju. Kroz prilagođena književna djela omogućiti da prošire vokabular i sposobnost lijepog govora čime im se jača samopouzdanje. Poznato je da čitanje utiče na jačanje memorije, pažnje i koncentracije, razvija analitičko mišljenje, olakšava prihvatanje realnosti, potiče na istraživanja i razvoj ideja. Također, istraživanja su pokazala da čitanje zanimljivog štiva dvostruko smanjuje razinu stresa kod djece što bi značilo da čitanje lektire može imati i terapeutski značaj za djecu sa teškoćama u učenju.
4. Nadarenim učenicima pokazati da cijenimo njihove talente i pružiti im novi vid promocije vlastitih sposobnosti i mogućnosti rada na sebi.
5. Formiranje unikatnog inkluzivnog i multimedijalnog kutka biblioteke sa potpisom nadarenih učenika Pete osnovne škole.

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2022.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE (Opis postupaka i koraka u realizaciji. U tekstu naznačite naziv i broj priloga koji se odnosi na taj segment/fazu realizacije.)
minimalno 300 - maksimalno 1000 riječi

Nakon što je bibliotekar izdvojila spisak lektira i književnih tekstova uvrštenih u Nastavni plan i program od 1. do 9. razreda osnovne škole u Brčko distriktu, koje bi mogli prilagoditi, u konsultaciji sa nastavnicima maternjeg jezika za preporuku učenika nadarenih na polju recitatorskih vještina tj. izražajnog čitanja (u ovom slučaju bosanskog jezika i književnosti, jer svi učenici koji prate nastavu po prilagođenom planu i programu u našoj školi trenutno su opredijeljeni za bosanski jezik), te nastavnika likovne kulture za preporuku nadarenih učenika na polju slikanja, učenici su pozvani na individualne sastanke kod defektologa.

Veliku podršku oko realizacije ovog projekta dobile smo od nastavnika likovne kulture, Edina Hršića koji je dio ovog projekta i koji zajedno s nama vrijedno radi. Njegov zadatak je da nakon što uoči određene sposobnosti kod učenika, uglavnom za crtanje, pošalje ga kod defektologa na razgovor a dalje se na individualnom sastanku dogovaraju detalji.

Na individualnim sastancima učenicima je predstavljen plan i humani cilj projekta – upoznati su sa teškoćama u učenju koje ima trenutno veliki broj učenika u našoj škola. Čak 56 učenika posjeduje Rješenje Komisije za razvrstavanje djece sa teškoćama u razvoju, od čega je 36 učenika uključeno u individualni rad sa defektologom i ima teškoće u učenju i praćenju redovnog nastavnog plana i programa. Pored toga na opservaciji stručnog tima je još veliki broj učenika bez Rješenja komisije o razvrstavanju djece a koji imaju teškoće u učenju i naročito u usvajanju čitanja i pisanja. To je zaista veliki broj učenika koji ostaju uskraćeni za divna književna djela koja se obrađuju. I dužni smo prilagoditi uslove u školi i njihovim mogućnostima, naravno, koristeći naše dostupne materijalne resurse.

Učenicima je proslijedena anketa za roditelje u svrhu davanja saglasnosti da učenik učestvuje u projektu i da možemo koristiti fotografije, audio i video snimke u školskoj biblioteci te ih davati učenicima u edukativne svrhe. U skladu sa učenikovim interesovanjima izabrana je lektira koju učenik prilagođava. (**Prilog 1 - saglasnost roditelja**)

I grupa nadarenih učenika pravi ilustracije koje prate sadržaj književnog djela i koje se i samostalno bez dodavanja teksta mogu koristiti u obradi datog književnog djela za razumijevanje i praćenje toka radnje. Po završetku ilustracijama se dodaje tekst koji je skraćena i uproštena verzija književnog djela koje se obrađuje, vodeći računa da se što više uproste rečenice ali ipak sačuva način i ideja pisanja u originalnom djelu. Završene slikovnice se plastificiraju i uvezuju kako bi im produžili vijek trajanja i korištenja u školskoj biblioteci. (**Prilog 2 - fotografije primjera obrađenih slikovnica**)

II grupa nadarenih učenika priprema videozapise za multimedijalni dio Inkluzivne biblioteke. Na ovaj način se obrađuju zbirke poezije za djecu. Učenici snimaju izražajno čitanje pjesama iz određene zbirke te ih snimaju u odvojene foldere na računar, USB stikove i CDove. Potom su u razlitim oblicima dostupni kao lektira koju dalje učenici sa teškoćama u čitanju mogu posuditi u školskoj biblioteci i na taj način obraditi i razumjeti pjesme do kojih zbog teškoće u čitanju teško da bi mogli doći. U video verziji pohranjene su i sve pjesme iz udžbenika za bosanski jezik u 1. razredu koji je u upotrebi u našoj školi. Na ovaj način učenici sa teškoćama u čitanju mogu samostalno usmeno obraditi i naučiti pjesmu predviđenu nastavnim planom i programom bez da su isključivo (oslonjeni na pomoć drugog lica (učitelja, asistenta, roditelja). (**Prilog 3 - videozapis lektire - poezija**)
(**Prilog4 - Objava na službenoj fb stranici škole Djuro Pucar Stari (bivši naziv Pete osnovne škole)**)

U naredne dvije godine cilj nam je prilagoditi sva književna djela iz nastavnog plana i programa za učenike sa intelektualnim poteškoćama i teškoćama u učenju, ponuditi veći broj primjeraka istih slikovnica u boji kako bi ih

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2022.

učinili dostupnim većem broju učenika te proširiti ponudu inkluzivnog dijela biblioteke V osnovne škole.

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI (Koje ste rezultate postigli? Kako to znate i čime možete potkrijepiti?)
minimalno 200 - maksimalno 400 riječi

Ponosne smo na broj lektira koje su prilagođene i već u upotrebi za učenike sa teškoćama u čitanju na časovima bosanskog jezika.

U biblioteku je do sada uvršteno 14 značajnih književnih djela, lektira skraćenih i prilagođenih u priče u slikama:

1. "Dječak i ptica" Ahmet Hromadžić (tekst se obrađuje u II razredu, ali i u IV "Patuljak vam priča")
2. Pjetlić – zlatni repić i žvrnjići, ruska narodna priča (II razred)
3. "Carevo Treće uho" Stanislav Femenić (tekst se obrađuje na času književnosti u III razredu)
4. "Ledena gora" Ahmet Hromadžić (III razred)
5. "Alisa u zemlji čудesa" Luis Kerol (V razred)
6. "Pipi Duga Čarapa" Astrid Lindgren (IV razred)
7. "Dijete sa devet čiraka", narodna bajka (VI razred)
8. "Veliki talas" Perl Bak (VIII razred)
9. "Ruža" Nura Bazdulj-Hubijar (VIII razred)
10. "Družba Sinjeg galeba" Tone Seliškar (VII razred)
11. "Kula" Ivo Andrić (IX razred)
12. "Vlak u snijegu" Mato Lovrak (IV razred)
13. "Grob slatke duše" Petar Kočić (Pripovijetke – VII razred)
14. "Vukov gaj" Petar Kočić (Pripovijetke – VII razred)

Zatim 4 lektire iz poezije u video formatu:

1. Kameni spavač, Mak Dizdar
2. Pjesme, Ismet Bekrić
3. Sjenice, Nasiha Kapidžić Hadžić
4. Srebrena česma, Džemaludin Latić
5. Sva književna djela (poezija) iz udžbenika za 1. razred osnovne škole u video formatu.

Sva navedena djela su prilagođena i uvrštena u Inkluzivni kutak školske biblioteke te su na raspolaganju svim učenicima, njihovim asistentima i nastavnicima kojima su potrebni. Već su uveliko u upotrebi i olakšavaju praćenje nastavnog plana iz maternjeg jezika velikom broju učenika sa teškoćama u učenju. Učenici su pokazali veće zanimanje za posjetu biblioteci i čitanju književnih djela kada su dobili "knjige" prilagođene njihovim sposobnostima.

Nastavnicima je olakšana izrada i provođenje prilagođenog plana i programa za učenike sa teškoćama u čitanju. Povećan je kvalitet prilagođenih sadržaja.

A ono posebno značajno je da su nadareni učenici iskoristili svoju darovitost u cilju da pomognu u kreiranju škole za sve te na taj način pokazali razvijenu empatiju i sposobnosti da pomognu i učine ovaj svijet jednim lijepšim mjestom.

Projekat je tek u prvoj fazi realizacije. Mnogo je književnih djela koje treba obraditi, čeka nas još mnogo izazova, novih ideja..

Dodatni komentari i sugestije drugim nastavnicima koji bi željeli implementirati vašu ideju

Vjerujemo da će i drugi stručni saradnici kao i nastavnici ubrzo početi primjenjivati ovakvu vrstu prakse. Nadamo se da ćemo biti primjer svima koji žele raditi na ovaj način. Prilagoditi kroz slikovnice možemo i druge predmete te napraviti još jedan korak naprijed u promicanju inkluzije. Do tada mi smo voljne podijeliti slikovnice naših učenika i sa drugim školama i učiniti ih jednim lijepšim mjestom za sve učenike.

NAGRADA ZA
INOVATIVNE
NASTAVNIKE

FORMULAR ZA PRIJAVU /NAGRADA ZA INOVATIVNE NASTAVNIKE/CE 2022.

PRILOZI

Molimo vas da vaši prilozi sadrže samo neophodne materijale koji su potrebni kako bi ilustrovali vašu praksu ili kako bi omogućili drugim nastavnicima da je primjene. Maksimalan broj priloga je 5. Vaše priloge dostavite zajedno sa prijavom na [OVA J LINK](#).

Za sva pitanja vezana za proces prijavljivanja i Nagradu za inovativne nastavnike/ce, obratite se timu Centra za obrazovne inicijative koji Vam stoji na raspolaganju putem e-mail adrese adna@coi-stepbystep.ba.

Molimo Vas da priloge imenujete tako da postoji jasna poveznica sa praksom koju aplicirate:

Vaše ime_broj priloga (MarkoMarković_prilog01)

Prije no pošaljete Vašu prijavu provjerite da li ste sve pripremili:

1.Obrazac za prijavu na Nagradu za inovativne nastavnike/ce (Koji ćete „podići/upload“ na označenom linku na stranici)

2.Izjava o autentičnosti, autorstvu i plagijarizmu (pruzeti i „podići/upload“ na označenom linku na stranici)

3.Sve potrebne priloge

SVOJU PRIJAVU MOŽETE „PODIĆI/UPLOAD“ NA OVOM LINKU.